

Belachelijke aangifte tegen Mona Keijzer leidt af van het antisemitisme onder migranten uit bepaalde landen

Posted on 29 mei 2024 by Bart Collard

Een groep moslims heeft aangifte gedaan tegen BBB-politica Mona Keijzer naar aanleiding van haar uitspraken over moslims of islam en antisemitisme tijdens de uitzending van *Sophie & Jeroen* op 24 mei 2024. De aangifte richt zich op de delicten groepsbelediging (artikel 137c Wetboek van Strafrecht) en het aanzetten tot haat, discriminatie of gewelddadig optreden tegen moslims (artikel 137d Wetboek van Strafrecht). Die aangifte is volstrekte onzin, omdat Keijzer simpelweg gelijk heeft.

Wat heeft Mona Keijzer gezegd?

Mona Keijzer verdedigde een afspraak uit het hoofdlijnenakkoord van de coalitie waarin wordt gesteld dat de inburgering kennis over de Holocaust moet bevatten. Het is goed om woordelijk te analyseren wat Keijzer heeft gezegd, omdat één woord de inhoud kan veranderen van wat zij heeft bedoeld of hoe dat is overgekomen.

Hieronder volgt een uitwerking van het gesprek met Sophie Hilbrand en Arnon Grunberg.

Keijzer: 'Veel asielmigranten komen uit landen met een islamitisch geloof. We weten dat daar jodenhaat onderdeel is, bijna, van de cultuur.'

Hilbrand: 'Dat is – Nee! Zegt u dat jodenhaat onderdeel is van de islamitische cultuur?'

Keijzer: 'Van mensen die uit die landen komen. Die krijgen dat op een andere manier mee, dan wij dat meekrijgen.'

Hilbrand: 'Dat is best een heftige uitspraak.'

Keijzer: 'Nee, ik vind dat helemaal geen heftige uitspraak.'

Grunberg: 'Ik wel. Ik wil ik vind het een zeer heftige uitspraak.'

Keijzer: 'Ik vind het heftig dat je dat ontkent. Als ik kijk naar wat er gaande is op straten in Nederland, vind ik dat je deze discussie bij uitstek moet gaan voeren.'

Grunberg: 'Ik denk niet dat antisemitisme, jodenhaat, puur een probleem is van mensen met een islamitische achtergrond.'

Keijzer: 'Nee, dat is het zeker niet. Dat zeg ik ook niet.'

Grunberg: 'Dat is een absolute ontkenning. En dat is ook schandelijk en daarmee speelt u ook twee minderheden tegen elkaar uit.'

Keijzer: 'Maar dat is ook niet wat ik beweer. Het is niet zo dat het alleen bij mensen uit islamitische landen speelt, want anders hadden we de Holocaust niet gehad.'

Grunberg: 'Exact.'

Cruciaal is dat Keijzer niet stelt dat alle moslims antisemieten zijn, maar dat 'veel' asielmigranten uit landen komen waarin jodenhaat 'bijna' onderdeel is van de islamitische cultuur. Zij spreekt dus niet over alle moslims of alle islamitische landen. En in de landen waarover zij wél spreekt is die jodenhaat geen onderdeel van de cultuur, maar bijna. Dat zijn belangrijke nuances.

Heeft Mona Keijzer een groep beledigd op basis van hun godsdienst? Nee, zij laat zelfs in het midden of de oorsprong van het antisemitisme waarop zij duidt afkomstig is van cultuur of religie. Zij zet evident niet aan tot geweld. Maar zij zet ook niet aan tot het anders behandelen van moslims, tot discrimineren. Zij benoemt slechts een ogenschijnlijke feitelijkheid met de nuance dat mensen binnen één groep nooit over een kam gescheerd kunnen worden.

Groepsbelediging

Die nuance is belangrijk vanuit juridisch perspectief. Zo werd een vrouw veroordeeld voor haar uitspraken tijdens een demonstratie van Pegida in 2015. Zij zei: 'Een andere reden om moslims te verachten en te haten (is) om hun krankzinnige ideologie, want het is nooit een religie van vrede' (ECLI:NL:HR:2022:1468).

Om tot groepsbelediging te komen worden doorgaans drie punten getoetst: (1) Heeft de uitlating een beledigend karakter? (2) De context van de uitlating: draagt deze bij aan het maatschappelijk debat, komt deze voort uit de geloofsopvatting van de uitende of gaat het om artistieke vrijheid? (3) In hoeverre zijn de uitlatingen onnodig grievend?

Geen beledigend karakter

Het antwoord op de eerste vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Mensen met lange tenen zullen wellicht 'ja' zeggen, maar wie worden hier precies beledigd? Dit klemt temeer daar Keijzer het niet heeft over alle moslims en ook niet duidelijk maakt over welke landen zij het heeft. Door die nuances lijkt de uitspraak geen beledigend karakter te hebben.

De context van de uiting is klaarblijkelijk gedaan als bijdrage aan het maatschappelijk debat. Keijzer gaf een toelichting op het Hoofdlijnenakkoord voor de nieuwe coalitie en legde aan een talkshowtafel uit waarom over de Holocaust moet worden gedoceerd aan migranten bij inburgering.

Als de uiting al een beledigend karakter bevat, is deze dan onnodig grievend? Hier worden de uitingsvrijheid en het beschermen van een groep mensen tegen elkaar afgewogen. Het gebruik van bepaalde scheldwoorden kan worden gezien als

onnodig grievend. Dat geldt ook voor bepaalde woordkeuzes die ingaan tegen de democratische rechtsorde. Ook het doen van onjuiste uitspraken kan maken dat sprake is van een onnodig grievend karakter. Slechts dat laatste zou bij Keijzers uiting aan de hand kunnen zijn.

Waar ligt dan de grens? Wanneer mag je generaliseren? Mag je slechts zeggen 'dat voor moslims X geldt' als dat voor alle moslims geldt? Of mag je dat wellicht eerder zeggen? Als het voor 95% van de moslims geldt? Voor 90%? Voor 80%? 70%? Juridisch lijkt er weinig over bepaald te zijn, maar mij lijkt dat je mag generaliseren als de uitspraak voor een overgrote meerderheid geldt.

Onderzoek van Ruud Koopmans

Zoals gezegd, generaliseert Keijzer niet. De vraag die daarom gesteld moet worden is of jodenhaat bijna onderdeel is van de islamitische cultuur in een aantal islamitische landen. Ik ga hier geen analyse per islamitisch land uit het Midden-Oosten, Afrika en Azië geven, maar beperk me tot sociologisch en religieus onderzoek.

Socioloog Ruud Koopmans heeft veel onderzoek gedaan naar fundamentalisme onder gelovigen, niet slechts onder moslims. Koopmans heeft meningen van christenen, joden en moslims vergeleken in allerlei landen. In een *position paper* voor de hoorzitting 'Antisemitisme in Nederland' in de Tweede Kamer op 12 september 2018 stelde Koopmans dat antisemitisme onder alle bevolkingsgroepen voorkomt, maar dat het onder moslims 'bijzonder sterk verbreid' is. Hij schrijft: 'De oververtegenwoordiging van islamitische daders is nog sterker bij de ernstigste vorm van antisemitisme: bedreiging en fysiek geweld (…) Als daders van bedreiging en geweld werden in 10 procent van de gevallen rechtsextremisten, in 14 procent van de gevallen linksextremisten en in maar liefst 40 procent van de gevallen moslimextremisten genoemd.'

De islam over joden

Wat zegt de islam over joden? Rechtsgeleerde Afshin Ellian stelde dat moslims geloven dat de Koran het letterlijke woord van Allah is en dat Mohammed als profeet een nastrevenswaardig leven leidde. Allah spreekt in de Koran frequent tegen moslims over joden (en christenen). Hij maakt hen voortdurend verdacht. Een beperkte opsomming: 'De joden noch de christenen zullen met jou ingenomen zijn

zolang je niet hun geloof volgt.' En elders: 'Mensen van het boek! [BC: joden en christenen] Waarom omkleden jullie de waarheid met onzin en verbergen jullie de waarheid willens en wetens?' Gedaan in 2024 zouden zulke uitspraken in het hokje complotdenken worden geplaatst. Allah gaat zelfs verder dan dat en meent dat zij gods weg versperren. En wie zijn weg verspert...

'Jullie aan wie het boek gegeven is! Gelooft in wat Wij [BC: Allah] hebben neergezonden ter bevestiging van wat jullie al hebben, voordat Wij gezichten weghalen en aan hun achterkant weer aanbrengen of hen vervloeken, zoals Wij hen van de sabbat vervloekt hebben.' En kort daarop: 'Kijk hoe zij over God leugens verzinnen; dat is genoeg als duidelijke zonde.' En Allah benoemt letterlijk de 'ongerechtigheid' 'van hen die het jodendom aanhangen' en dat voor hen daarvan die zich niet tot islam bekeren 'een pijnlijke bestraffing klaargemaakt' wordt.

Allah doet ook een oproep aan alle moslims: 'Neemt de joden en de christenen niet als medestanders. Ze zijn onderling medestanders. Wie van jullie zich als medestander bij hen aansluit, die behoort bij hen. (...) Jij ziet toch dat zij die in hun harten een ziekte hebben zich naar hen toe haasten?' Allah herhaalt tot vervelends aan toe dat er een vernederende of pijnlijke bestraffing – het eeuwige hellevuur – zal volgen voor ongelovigen; voor niet-moslims.

Ook de profeet Mohammed zou volgens de overlevering (*hadith*; uit al-Bukhari) over de joden hebben gezegd: 'Jullie zullen strijden tegen de joden, totdat iemand van hen achter een steen zal schuilen, die [BC: de steen] dan zal zeggen: 'O dienaar van Allah, hier achter mij is een jood. Kom en dood hem.'

Verdachtmakingen tegen Mona Keijzer

Tot slot is het belangrijk om stil te staan bij de verdachtmakingen die in de uitzending van *Sophie & Jeroen* tegen Keijzer werden gedaan. Zij werd beticht van uitingen die zij niet had gedaan. Hieronder leest u hoe het gesprek verder ging na het eerder geciteerde deel:

Keijzer: 'Dus daar heeft u helemaal gelijk in. (...) We weten dat bij mensen in die (BC: islamitische) landen antisemitisme op een veel andere manier in de cultuur zit dan die bij ons. En ik vind echt – en met mij de onderhandelaars aan die tafel – dat we dit moeten adresseren.' (...)

Grunberg: 'In de rechtsstaat geldt toch altijd het principe van "onschuldig tenzij anders bewezen". Hoe u het nu zegt, zegt u "iedereen die uit een land komt waar de islam de belangrijkste religie is, is eigenlijk al bij voorbaat verdacht".'

Keijzer: 'Als ik dat op die manier verwoord heb –'

Hilbrand: 'Nou, dat is zo.'

Keijzer: 'En u dat zo gehoord hebt.'

Grunberg: 'Dat heb ik niet zo gehoord. Dat hebt u zo verwoord.'

Keijzer: 'Dat geldt niet voor iedereen. Zo is het altijd. Je kunt nooit groepen mensen over een kam scheren maar we zien…'

Hilbrand: 'Maar dat gebeurde toch net?'

Keijzer: 'Nee!'

Hilbrand en Grunberg ontkennen hier de nuances die Keijzer maakte. Uiteindelijk leidde de uitzending tot een aangifte tegen de BBB-politica door een groep van tien advocaten, juristen en een historicus. Een aantal islamitische organisaties reageerde afkeurend op de uitspraak van Keijzer. Hebben Hilbrand en Grunberg de heisa niet in de hand gewerkt? In de trant van 'o jee, wordt hier iets over moslims gezegd? Daar moeten we ferm afstand van nemen door het als kwaad te benoemen'? Zonder even een adempauze te nemen en zich af te vragen wat Keijzer werkelijk zei, en waarom?

Er wordt frequent gesteld dat sommige moslims langere tenen hebben dan christenen of joden. Steek een Bijbel in brand en er gebeurt weinig, maar als je aan de profeet Mohammed of de Koran komt, dan ontstaan er openbare orde problemen.

Hilbrand en Grunberg waren onfatsoenlijk

Maar kan het niet ook zo zijn dat gekwetst zijn loont? Dat het je dermate veel bescherming biedt in Nederland in 2024, dat het best handig is om gekwetst te zijn? Doordat het je beschermt tegen kritiek op jouw levensstijl of –overtuiging. Het werkt

de slachtoffercultuur die door auteurs als Coen de Jong (*Wokeland*) en Bina Ayar (*De Maakbare Mens*) is beschreven alleen maar in de hand.

De aantijgingen van Sophie Hilbrand en Arnon Grunberg in *Sophie & Jeroen* tegenover Mona Keijzer zijn onfatsoenlijk. Haar worden woorden in de mond gelegd die zij niet heeft uitgesproken. Het heeft zelfs geleid tot een aangifte tegen haar, waarvan het te hopen is dat het Openbaar Ministerie snel de beslissing neemt om daar niets mee te doen. Maar de hele zaak, die aantijgingen en die aangifte, leiden af van waar het Keijzer terecht om gaat. Is er geen probleem met antisemitisme onder migranten uit bepaalde landen?

*Van **Bart Collard** verscheen in 2023 'Het recht op misinformatie'. Het boek is overal te koop en te bestellen, zoals ook in de winkel van Wynia's Week. Kijk HIER.*

*De donateurs maken **Wynia's Week** mogelijk. Doet u mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk HIER. Hartelijk dank!*